

Fjordens Dag

lørdag den 1. februar 2025

Til det årlige Fjordens Dag er der mødt 70 deltagere fra 13 bådelaug. Klokken er 10, og snakken går lystigt over kaffen med rundstykker og en lille skarp. Efter en halv times hygge, afbryder formanden for Nordvestjysk Fjordkultur - Asger Brodersen den gode snak og byder vore gæster velkommen. Anders Bloksgaard får ordet og udtaler nogle mindeord om Henrik Hvass fra Hjarbæk, som afgik ved døden i begyndelsen af det nye år.

Efter morgensangen "Blæsten går frisk" er vi klar til dagens første indslag:

Foredrag om Levende Hav og spøgelsesgarn ved skipper på kutteren Anton Kurt Svennevig og Morten Hertz fra Limfjordsrådet. I 2018 opdagede Kurt Svennevig og Henning Thøgersen begge fra Lemvig under hummerfiskeri, at Nisum Bredning var fyldt med efterladte herreløse fiskeredskaber, bl.a. de såkaldte spøgelsesgarn. I mindre end 5% af Bredningen fiskede Kurt og Henning i juli måned en hel containerfuld spøgelsesgarn og andre efterladte fiskeredskaber op fra fjordbunden.

På www.levendehav.dk kan man se film, hvor man arbejder med at rense fjorden for spøgelsesgarn.

Efter Kurt Svennevig fortsætter Morten Hertz fra Limfjordsrådet. Morten fortæller, at der indtil videre er opsamlet 72 tons efterladte redskaber fra Limfjorden. Det største problem er ikke, at spøgelsesredskaberne i mindre udstrækning stadig fanger især hummere og krabber, men at redskaberne langsomt nedbrydes og bliver til mikroplast til skade for hele vandmiljøet. Opfiskningen foregår ved at trække dræg over et område, og det har vist sig, at det ikke er nok at trække et område igennem én gang, man skal over stedet flere gange for at få alt med. Det opfiskede materiale bortskaffes kontrolleret af et firma, og blyet - som der er en del af - smeltes om til ballastbly. Fra Nisum Bredning er på nuværende tidspunkt opsamlet 28 tons spøgelsesredskaber og farvand. Det gennemsøgte område betragtes nu som renset. Næste område man går i gang med bliver Løgstør Bredning. Problemet med spøgelsesgarn mener man skyldes, at der for år tilbage var mulighed for at købe brugte især pighvargarn så billigt, at det ikke kunne betale sig at bjerge garn, der var for vanskelige at hive ind i bådene. Projektet finansieres af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri med 30% og EU med 70%

Skovfoged Magnus S. Sørensen fortsætter dagens program med foredrag om de forskellige træsorters egenskaber og anvendelse. Magnus begynder sit foredrag med en kort gennemgang af den danske skovhistorie fra slutningen af sidste istid til i dag. Træs egenskaber er meget forskellige, især fordi de forskellige arter danner forskelligt kerneved. Egs kernetræ er meget holdbart, fordi egetræet fylder kernen med rådbeskyttende garvesyre, mens det vokser. Hurtigtvoksende løvtræ har brede årringe og er styrkemæssigt stærkere end langsomtvoksende løvtræ med smalle årringe. Omvendt forholder det sig med nåletræ. Her giver smalle årringe det stærkeste træ. Lærk forekommer i 3 arter. Det bedste er europæisk lærk, som danner godt tømmer. Den angribes dog af lærkekræft. Derfor har man indført japansk lærk. Europæisk og japansk lærk bastarderer til hybridlærk, som ikke har så gode egenskaber. Bedst er europæisk lærk efterfulgt af japansk. Det er dog vanskeligt at blive klar over, hvad man har foran sig, når det er fældet. For at bestemme arten skal man se på koglerne. Man kan konkluderes at man skal gå efter tætvekset lærk. Dansk skovfyr duer ikke til tømmer. Her skal man importere fra Norge og Sverige. Af hjemmehørende egearter har vi stilkeg på lerjord og vintereg på sandjord. De to arter har lige gode egenskaber.

Fjorden Rundt

Fur – Niels Harborg: God tilmelding til optagning på beddingen. Han arbejder nu kun med mindre opgaver. Men fremtiden er lys ud. Man er altid velkommen til at komme til Fur og kigge indenfor.

Hjarbæk Sjøgtelaug – Bjarne Vagner: Der sejles hver tirsdag eller søndag. Der er stor søgning til søndags-sejladserne. Se hjemmesiden sjægt.dk. I uge 28 2024 var 35 medlemmer på tur til Humlum. Til sommer går turen i uge 28 til Attrup. I 2024 afholdtes seniorfolkemøde i Viborg. Vi havde plancherne om klinkbygning med. Disse plancher kan man låne.

Hos Ole Levring er startet Kølsen Sjøgteværft. På værftet er man i gang med at bygge en sjægt, som skal i vandet i maj 2025. Kig ind mandag morgen og få en kop kaffe. Man har planer om at omdanne Kongsgården i Hjarbæk til et Fjordkulturelt Center med fokus på maritimt håndværk. Mere herom på sjægt.dk. Man arbejder på at bogen - Limfjordssjægten af H. Nørsgaard Pedersen - kan genudgives. Der er månedlige kaffemøder. I uge 33 afholdes igen i år det årlige VM i sjægtesejlad.

Hvide Sande Træskibslaug – Kurt Hansen. Bådene Kajo og Gry har fået en overhaling. Man har i 2024 afholdt Vestjyske Skibsdage med hyggeligt samvær. Vejret udelukkede desværre sejlad. Oslojollen Lena står for en omfattende restaurering – et stort projekt. 13. – 15. juni 2025 afholdes igen Vestjyske Skibsdage. 27. juli afholdes Maritim Dag i Hvide Sande Havn for at oplyse om klinkbygning. 23. – 24. august tur til Ringkøbing Smakkelaug. I klubhuset er etableret nyt køkken, toilet mm. Har haft gang i kursus i tovværksarbejde. Der er planer om at gentage.

Lemvig Træskibslaug – Henning Thøgersen. I Lemvig har man 8 TS-skibe og gode faciliteter. Alle skal være velkomne til at kigge ind. Musikalsk har man gang i Lemvig Shantikor. Vi har haft besøg af Jegvan Åkerstrøm, som underviste i arbejde med moderne tovværk. På beddingen havde man sidste år 55 ophalinger. Foreningen har fået en nyere sjægt, som man skal finde ud af at sejle i.

Limfjordsmuseet – Anders Bloksgaard. Har haft et stormfyldt år med en del vanskeligheder. Men alt er man kommet godt ud af. Museet er kommet på finansloven med 3 mill. kr. Første januar overtog museet Løgstør Bedding og Bådebyggeri. Vi arbejder med formidling af limfjordskulturen med jagten Kirstine. Kanalfogedens Hus skal bruges til formidling for bl.a. skoleklasser. Har fået økonomiske midler til sjægtesejlad. Har en gammel bus, som kan køre guidede ture. Man kan leje bussen med chauffør og evt. guide. Vi har et samarbejde med en skotte, som laver tejner af nedbrydeligt pileflet.

Morsø Sjøgtelaugs – Bent Sparke. Er blevet en underafdeling af Morsø Marina, og bliver præsenteret på Marinaens hjemmeside. Sidste sommer sejlede man Morsø rundt med 3 sjægte.

Næssund Vikingeskibslaug – Hardy Olesen. Vi har holdt rejsegilde på en ny bådehal. Hver tirsdag bygger man på en norsk pram.

Oddesund Nord – Mogens Christensen. Som medlemmer kan optages alle, som har fast bopæl eller fast bådplads i Oddesund Nord samt øvrige, som har interesse i Oddesund Nord. I uge 28 2024 havde vi besøg af Hjarbæk Sjøgtelaug. Vi arbejder på at få renoveret den gamle rofærehavn. Men projektet møder vanskeligheder omkring finansiering. I Garnhuset er udstillet en rofærgemodel. Vil gerne have bygget en rofærge i fuld størrelse. Området besøges årligt af ca. 125.000 gæster.

Ribe Træskibslaug – Preben Glud. Vi er ca. 40 medlemmer. Vi sejler med everten Johanne og Karen af Manø. Deltog i Fanødag i 2024. Der er aktiviteter på værftet hver dag.

Ringkøbing Smakkelaug – Olav Martinsen: Vi sejler i Ringkøbing Fjord. Vi er med ved forskellige arrangementer ved Ringkøbing Fjord. Vi opfordrer til, at man melder sig ind i laug.

Skive Træskibslaug – Lejf Petersen. Vi har overtaget alle aktiviteter fra produktionsskolen Marienlyst. Vi har 9 joller, hvoraf de 4 kommer i vandet i år. Vi har en drivkase og toldkrydsjagten nr. 27, som er en 1:1 kopi. Vi har åbent onsdag og fredag.

Hanherred Havbåde – Clara ??: På værftet arbejder vi med nybygning og reparation. Hver torsdag undervises elever fra den kommunale ungdomsskole i bygning af en kaag.

Nordvestjysk Fjordkultur – Asger Brodersen: Vores aktiviteter omfatter fortrinsvis vedligehold og renovering. Damjollen Skagen får Skagenmotoren udskiftet med en mere brugervenlig Bukhmotor. Vi har en damjollen, som nybygning i Hal 3. Den kommer med i vandet i år. Kommunen har planer om havnens fremtid, som indebærer nedrivning af gamle bygninger. Det gamle kajareal skal hæves, så det opfylder højvandskravene. På det store areal skal der opføres bygninger til beboelse i vandkanten.

:/gl